

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเรือนพื้นดินไทพวนในประเทศไทย เพื่อเน้นถึงลักษณะเด่นของเรือน ความสัมพันธ์ระหว่างการดำรงชีวิต ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีท้องถิ่นในเรือนซึ่งส่งผลถึงคุณลักษณะของ สถาปัตยกรรมที่ยั่งยืนและสถาปัตยกรรมสิ่งแวดล้อมของเรือนไทพวน พัฒนาการของเรือน และแนวโน้มของ เรือนพื้นดินไทพวนในอนาคต ซึ่งขึ้นอยู่กับฐานของความเข้าใจในภูมิปัญญาและเทคโนโลยีท้องถิ่น

การศึกษาที่เน้นการสำรวจภาคสนามของเรือนไทพวน 12 หมู่บ้านในพื้นที่ 8 จังหวัดในภาคกลาง ภาคตะวันตกและภาคตะวันออกของประเทศไทย อายุการตั้งถิ่นฐานของหมู่บ้านที่สำรวจทางกายภาพสูงสุด 100 – 150 ปี ต่ำสุด 30-50 ปี ในการสำรวจภาคสนามนี้ได้เน้นการศึกษาหมู่บ้านและความสัมพันธ์กับระบบนิเวศ ตัว เรือนซึ่งสัมพันธ์กับชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น และศึกษาภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีต่อสภาวะสบายของเรือน ซึ่งเป็น ผลของรูปลักษณะของเรือน

วิธีการศึกษาได้กำหนดช่วงเวลาของการสร้างเรือนเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์เปรียบเทียบ โดย แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 100-150 ปี 51-99 ปี และ 30-50 ปี จากการศึกษาและวิเคราะห์ได้คำตอบให้การศึกษาหลาย ประการ ได้แก่ รูปลักษณะที่เป็นตัวแทนของเรือนพวน คือ เรือนจั่วแฝดมีเรือนครัวขวางด้านหลัง จั่วหนึ่งคลุมห้อง นอนและห้องพระ อีกจั่วหนึ่งคลุมห้องโถง พัฒนาการของเรือนมีเฉพาะรูปทรงภายนอก ผังพื้นเรือนไม่ว่าอายุการ สร้างเท่าใดจะอยู่ในกรอบเดียวกันทั้งสิ้น และเหมือนกับทุกแหล่งที่ตั้ง รูปลักษณะภายนอกพัฒนามาจากเรือนไทย เดิมจั่วแฝด มาเป็นเรือนจั่วแฝดที่ไม่เป็นเรือนไทยเดิม และเรือนแฝดที่มีหลังคาผสมผสานทั้งจั่ว ปั้นหย้า และ มนิลา และมีลักษณะเด่นของเรือนอีกกลุ่มหนึ่ง คือ เรือนที่เน้นโถงฝาโปร่ง ซึ่งส่งผลมายังรูปทรงเรือนที่ต่างไป จากเรือนจั่วแฝดกลุ่มหลัก ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีชาวบ้านในเรือนที่เด่นชัด คือ ระบบการระบายอากาศในเรือน ให้ผู้อยู่พบสภาวะสบายในการอยู่ ตำแหน่งการระบายอากาศมีตั้งแต่ ความต่างระดับของพื้นเรือน การระบาย อากาศระดับพื้นเรือน ระดับช่วงตัว และระดับเหนือฝาเรือนโดยรอบ ข้อสังเกตของผังพื้นเรือนพวนที่ไม่เปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะอยู่ที่ใดและอายุเท่าใด เป็นผลมาจากความเชื่อในการสร้างเรือน ที่ถือว่าการต่อเติมเรือนจะนำความ โชคร้ายมาสู่ครอบครัว ดังนั้นจะสร้างเรือนขนาดใหญ่ และสมบูรณ์มาตั้งแต่เริ่มสร้างเรือน ทำให้ไม่เห็นพัฒนาการ ในด้านการปรับเปลี่ยน ต่อเติม พัฒนาการรูปทรงจะพบเฉพาะในเรือนต่างอายุกันเท่านั้น และปรับตัวอย่างค่อย เป็นค่อยไป แนวโน้มเรือนพวนในอนาคตคาดว่าจะเป็นไปได้สองทาง คือ เป็นเรือนจั่วแฝดที่เรียบง่ายต่อการก่อสร้าง และงบประมาณ กับเปลี่ยนเป็นเรือนจั่วเดี่ยวความเอียงลาดต่ำบนผังพื้นลักษณะเดิม สำหรับความสัมพันธ์ระหว่าง เรือนและสภาพแวดล้อม ได้พบภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการน้ำ เพื่อการเกษตรและการใช้งานในครัวเรือน ที่แก้ปัญหาเฉพาะถิ่นได้อย่างเฉลียวฉลาดและคล่องตัว

The aims and objectives for the study of Tai-Puan Vernacular Houses in Thailand are to stress up the housing identities, the relationship of lives, local wisdom and technology which reflected the green and sustainable qualities of Tai-Puan vernacular architecture, housing development, and future trend of Tai-Puan vernacular houses with local wisdom and technology based

The study stress on the physical survey of 12 Tai-Puan villages in 8 provinces of the Central, Western, and Eastern Region of Thailand. The maximum period of settlement of those selected village are from 100-150 years, while the minimum are from 30-50 years. The document required from the physical survey are : the relationship of houses, villages and cultural ecology, local wisdom and technology which effected to the comfort condition and houses appearance.

The three different period of construction : 100-150 years, 51-99 years and 30-50 years, are the main analytical instrument used for this research which brought to various conclusions. The identity of Tai-Puan house appearance is the house with double-gable roof attaching with the kitchen in opposite direction. One gable covered the bed room and pray room another covered the main hall. The development of the house appeared only with the house form, not with the house plan. The major uses of house plan are quite similar in every location. The houses appearance are developed from the double-gable roof traditional Thai-house to ordinary double-gable roof house and further to the double-roof with mixed style; gable, hip-gable and hip roof. Another special identity of Tai-Puan house are double-gable roof house with ventilated-wall for the multi-purpose hall. This ventilated-wall effected to the overall appearance of the house. The major local wisdom and technology of Tai-Puan house is the creativity in comfort condition and ventilation system. The ventilated zone appeared in many parts of houses construction, such as the space between the different floor levels, the lower window, the body-zone window and the ventilation space over the wall, beneath the roof. Those ventilation space can conduct the whole cycle of the air flow for the overall interior. The reason for having firmly established floor plan even though in the different period of construction, is the strong believes in Living. The Tai-Puan believes that the house extension lead to the unlucky lives of the family. So they have to build the complete house with no extension for the future. The result of this believes are : no extension, no development. The gradually development and change can be seen only in the house of the newly built period. The future trend of Thai-Puan house possibly change to simple double-gable house which cause easier construction and lower expenses, or the single gable-roof with similar floor plan to the double-gable roof, whih mean the roof pitch should be lower than ever.

Besides those, it was found that the Tai-Puan living are concerning with the local wisdom in water resource management for local living and agriculture, which leading to their sustainable living and environment.